

SIAMBR APELIADAU GWEINYDDOL YR UWCH DRIBIWNLYS

Nodiadau i Geisyddion ac Apelyddion Ffurflen UT1 (Hawl Cymdeithasol)

Mae'r Siambr Apeliadau Gweinyddol yn rhan o'r Uwch Dribiwnlys ac mae'n penderfynu ynglŷn ag apeliadau sy'n deillio o benderfyniadau'r Tribiwnlys Haen Gyntaf mewn achosion nawdd cymdeithasol, credyd treth, cronfeydd ymddiriedolaeth plant, cynhaliaeth cymorth plant, budd-dal tai a budd-dal y dreth gyngor. Mae'r Uwch Dribiwnlys yn cynnwys barnwyr arbenigol sy'n cael eu penodi gan y Frenhines. Mae rhai yn farnwyr yn y Llysoedd hefyd, gan gynnwys yr Uchel Lys.

Dylid defnyddio **Ffurflen UT1** i wneud cais i'r Uwch Dribiwnlys am ganiatâd i apelio yn erbyn penderfyniad Tribiwnlys Haen Gyntaf. Dylid defnyddio'r ffurflen hefyd i apelio i'r Uwch Dribiwnlys os yw'r Tribiwnlys Haen Gyntaf eisoes wedi rhoi caniatâd i apelio.

Dylid anfon **Ffurflen UT1** i swyddfa'r Uwch Dribiwnlys fel ei bod yn cyrraedd y swyddfa cyn pen **un mis** fan bellaf ar ôl y dyddiad yr anfonodd y Tribiwnlys Haen Gyntaf hysbysiad atoch yn dweud ei fod yn gwrthod neu'n rhoi caniatâd i apelio neu'n dweud ei fod yn gwrthod derbyn eich cais. Os ydych yn hwyr, rhaid i chi egluro pam yn **Rhan D** o'r ffurflen.

Achosion Cymhorthdal Incwm Os ydych yn gofyn am ganiatâd i apelio i'r Uwch Dribiwnlys gan fod y Tribiwnlys Haen Gyntaf wedi penderfynu y gallwch weithio, ac y bydd eich cymhorthdal incwm felly'n dod i ben, rhaid i chi ddweud wrth y swyddfa sy'n ymdrin â'ch taliadau cymhorthdal incwm.

Yn y nodiadau hyn, mae "**achos cosb**" yn golygu achos credyd treth neu gronfa ymddiriedolaeth plant lle pennwyd cosb, e.e. am wneud datganiad anghywir drwy dwyll neu esgeulustod neu am beidio â chydymffurfio â chais i ddarparu gwybodaeth.

Cyn i chi ddefnyddio Ffurflen UT1

- Dylech ofyn am ddatganiad ysgrifenedig o resymau'r Tribiwnlys Haen Gyntaf dros ei benderfyniad.
- Rhaid i chi wneud cais i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf am ganiatâd i apelio.

Dylech fod wedi cael gwybodaeth gan y Tribiwnlys Haen Gyntaf ynglŷn â sut a phryd i wneud cais am ddatganiad o resymau ac ynglŷn â sut a phryd i wneud cais i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf am ganiatâd i apelio.

Rhan A – Am y Ceisydd / Apelydd

Rydym yn defnyddio'r gair **ceisydd** i ddisgrifio unigolyn sy'n gofyn am ganiatâd i apelio i'r Uwch Dribiwnlys. Defnyddir y gair **apelydd** i ddisgrifio unigolyn sydd wedi cael caniatâd, ac sydd yn awr yn apelio i'r Uwch Dribiwnlys. Mae **Ffurflen UT1** ar gyfer **ceiswyr** ac **apelyddion**. Gallwch ei defnyddio os ydych yn geisydd neu'n apelydd. Sylwer y gall ceisydd neu apelydd fod yn blentyn neu'n rhywun arall sy'n methu â gweithredu drosto'i hun (e.e. oherwydd analluogrwydd meddyliol). Os ydych yn gwneud cais neu apêl ar ran rhywun sydd wedi marw, dylech roi enw'r person hwnnw fel y Ceisydd/Apelydd ac ysgrifennu "(ymadawedig)" ar ôl ei gyfenw. Os yw'r cais neu'r apêl yn ymwneud â'ch cais am bensiwn gwraig weddw rhwch eich enw chi fel ceisydd neu apelydd yn hytrach nag enw'r ymadawedig.

Rhan B – Am unrhyw Apwyntai a/neu Gynrychiolydd

Mae "**Apwyntai**" yn unigolyn sydd wedi cael ei benodi i weithredu ar ran

- plentyn
- rhywun arall sy'n methu â gweithredu drosto'i hun (e.e. oherwydd analluogrwydd meddyliol)
- rhywun sydd wedi marw.

Os ydych yn gwneud y cais neu'r apêl ar ran hawlydd sydd ag apwyntai, rhwch enw'r hawlydd fel y Ceisydd/Apelydd yn **Rhan A**, hyd yn oed os yw wedi marw. Rhwch fanylion yr Apwyntai ar wahân yn y blychau a ddarperir yn **Rhan B**.

Os yw'r Ceisydd neu'r Apelydd yn analluog yn feddyliol i reoli ei faterion ariannol ei hun a bod dirprwy wedi cael ei benodi gan y Llys Gwarchod, neu, yn yr Alban, bod ystâd y Ceisydd neu'r Apelydd yn cael ei gweinyddu gan dderbynnydd cyfreithiol neu warcheidwad, rhwch enw'r derbynnydd, y derbynnydd cyfreithiol neu'r gwarcheidwad fel yr Apwyntai.

Dylech amgáu copi o'r ffurflen Penodiad i Weithredu (neu gopi o ddogfen yn profi bod derbynnydd, derbynnydd cyfreithiol neu warcheidwad wedi cael ei benodi) gyda'r **Ffurflen UT1**.

Mae "Apwyntai" yn wahanol i "**Gynrychiolydd**", sef rhywun sy'n helpu'r Ceisydd neu'r Apelydd, yn ymdrin â'r ohebiaeth ac yn ei gynrychioli mewn unrhyw wrandawriad. Yn wir, gall Apwyntai gael Cynrychiolydd. Os oes gennych Gynrychiolydd, dylech roi ei fanylion yn y blychau a ddarperir yn **Rhan B**. Bydd Swyddfa'r Uwch Dribiwnlys wedyn yn gohebu â'ch cynrychiolydd yn unig.

Rhan C – Am y Tribiwnlys Haen Gyntaf a benderfynodd ynglŷn â'ch achos

Dylai lleoliad gwrandawriad y Tribiwnlys Haen Gyntaf, dyddiad y penderfyniad a rhif eich achos i gyd fod ar yr hysbysiad o'r penderfyniad a'r datganiad ysgrifenedig o resymau.

Os nad oes gennych ddatganiad o resymau'r tribiwnlys, rhaid i chi egluro pam. Efallai y bydd modd i chi apelio heb gael datganiad o resymau, ond yn aml iawn mae'n amhosibl dangos bod y tribiwnlys yn groes i'r gyfraith os nad oes datganiad o resymau'r tribiwnlys.

Rhan D – Rhesymau dros unrhyw oedi

Dylech fod wedi gwneud cais i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf am ganiatâd i apelio **cyn pen un mis** ar ôl cael datganiad ysgrifenedig o resymau'r tribiwnlys dros ei benderfyniad.

Dylech anfon **Ffurflen UT1** i swyddfa'r Uwch Dribiwnlys. Os ydych yn hwyr, rhaid i chi ofyn am amser ychwanegol ac egluro'r rheswm dros yr oedi yn Rhan D o'r ffurflen.

Rhaid i chi sicrhau bod cais neu apêl i'r Uwch Dribiwnlys yn cyrraedd y swyddfa cyn pen **un mis** fan bellaf ar ôl y dyddiad yr anfonodd y Tribiwnlys Haen Gyntaf hysbysiad atoch yn dweud ei fod yn gwrthod neu'n rhoi caniatâd i apelio neu'n dweud ei fod yn gwrthod derbyn eich cais.

Os yw eich cais neu'ch apêl i'r Uwch Dribiwnlys yn hwyr, rhaid i chi roi rheswm da pam y dylai'r Uwch Dribiwnlys dderbyn eich cais neu'ch apêl. Os penderfynodd y Tribiwnlys Haen Gyntaf beidio â derbyn eich cais am ganiatâd i apelio gan ei fod yn hwyr neu gan nad oedd gennych ddatganiad ysgrifenedig o resymau, ni fydd yn cael ei dderbyn oni bai bod yr Uwch Dribiwnlys yn credu y byddai gwneud hynny o fudd ar sail cyfiawnder. Beth bynnag yw'r amgylchiadau, **rhaid i chi egluro'r rhesymau dros yr oedi**. Mae'n bosibl y bydd yr Uwch Dribiwnlys yn ystyried hyd yr oedi, a materion eraill megis faint o arian sydd yn y fantol, pa mor bwysig y gallai'r achos fod, ac yn y blaen, felly gallwch gyfeirio at y rhain fel rhesymau hefyd. Defnyddiwch y blwch a ddarperir ar y ffurflen neu defnyddiwch ddarn arall o bapur os oes angen. Os ydych yn defnyddio darn arall o bapur, gwnewch yn siŵr bod eich enw arno.

Rhan E – Rhesymau dros Apelio

Rhaid i chi egluro pam rydych yn meddwl bod penderfyniad y Tribiwnlys Haen Gyntaf **yn groes i'r gyfraith** (ac eithrio mewn “**achos cosb**” pan nad ydych wedi cael eich cyfyngu i bwyntiau cyfreithiol).

Enghreifftiau o gamgymeriadau cyfreithiol yw:

- Ni chymhwysodd y tribiwnlys y gyfraith gywir neu dehonglodd y tribiwnlys y gyfraith yn anghywir.
- Gwnaeth y tribiwnlys wall trefniadol.
- Nid oedd gan y tribiwnlys dystiolaeth, neu nid oedd ganddo ddigon o dystiolaeth, i gefnogi ei benderfyniad.
- Ni roddodd y tribiwnlys resymau digonol (yn y datganiad ysgrifenedig o'i resymau).

Enghreifftiau yn unig yw'r rhain a gallai penderfyniad y Tribiwnlys Haen Gyntaf fod yn groes i'r gyfraith am ryw reswm arall. Dylech egluro mor fanwl ag y gallwch pam y mae'r penderfyniad **yn eich achos penodol chi** yn groes i'r gyfraith. Os nad ydych yn siŵr a oedd y tribiwnlys yn groes i'r gyfraith efallai y byddech yn hoffi cysylltu â chanolfan Cyngor ar Bopeth neu gynghorydd budd-daliadau lles arall, ond ni ddylech gymryd mwy o amser na'r **un mis** a ganiateir ar gyfer anfon eich ffurflen gais.

Bydd yr hyn rydych wedi'i ddweud ar **Ffurflen UT1** yn cael ei drin fel eich prif honiad yn yr apêl (hyd yn oed os mai dim ond gwneud cais am ganiatâd i apelio yr ydych yn awr). O ganlyniad, dylech wneud yn siŵr eich bod yn dweud popeth rydych yn dymuno'i ddweud yn awr. Ar y llaw arall, cofiwch y gallai honiadau byr a chlir fod yn fwy effeithiol na rhai hir, ailadroddus. Gallwch ddefnyddio darn arall o bapur os dymunwch, ond gwnewch yn siŵr bod eich enw llawn arno a'i fod yn cael ei anfon gyda'r ffurflen.

Rhan F – Cais am wrandawriad llafar o Gais

Os ydych yn gwneud cais i'r Uwch Dribiwnlys am ganiatâd i apelio a'ch bod chi neu eich cynrychiolydd yn dymuno ymddangos gerbron barnwr Uwch Dribiwnlys mewn **gwrandawriad llafar o'ch cais**, llenwch y blychau perthnasol yn **Rhan F**.

Ni fydd barnwr yr Uwch Dribiwnlys yn caniatáu eich cais am wrandawriad llafar o reidrwydd. Os nad oes gwrandawriad llafar, bydd y barnwr yn defnyddio'r dogfennau i benderfynu a ddylid rhoi caniatâd i chi apelio ai peidio. Cynhelir gwrandawriadau yn Llundain, Caeredin, Caerdydd, Doncaster, Manceinion/Bury ac, ambell waith, mewn mannau eraill. Gellir cynnal gwrandawriadau hefyd drwy gyswllt fideo o nifer o leoedd. Anfonir mwy o wybodaeth atoch os bydd barnwr yr Uwch Dribiwnlys yn caniatáu eich cais am wrandawriad llafar.

Peidiwch â llenwi'r blychau sy'n ymwneud â gwrandawriad llafar os yw'r Tribiwnlys Haen Gyntaf wedi rhoi caniatâd i chi apelio. Os ydych wedi cael caniatâd i apelio, neu os rhoddir caniatâd i chi apelio gan yr Uwch Dribiwnlys, byddwch yn cael cyfle i ofyn am **wrandawriad llafar o'ch apêl** yn nes ymlaen.

Rhan G – Cais/ Apêl i'r Uwch Dribiwnlys

Hyd yn oed os oes gennych gynrychiolydd, **rhaid i'r Ceisydd neu'r Apelydd neu'r Apwyntai arwyddo'r ffurflen yn bersonol yn Rhan G**. Cymerir eich llofnod fel awdurdod i'r cynrychiolydd a enwir yn **Rhan B** weithredu ar eich rhan. Yr unig eithriad i'r rheol hon yw lle bo'r cynrychiolydd yn dwrnai. Cymerir yn ganiataol bod twrnai'n gweithredu ar gyfarwyddiadau ac y gall arwyddo'r ffurflen ar ran y Ceisydd neu'r Apelydd neu'r Apwyntai.

Anfon Ffurflen UT1 i un o Swyddfeydd yr Uwch Dribiwnlys

Rhwygwch y nodiadau hyn ymaith a'u cadw mewn lle diogel fel bod gennych gofnod o gyfeiriad Swyddfa berthnasol yr Uwch Dribiwnlys.

Anfonwch **Ffurflen UT1**, a'r dogfennau a restrir ar ddiwedd y ffurflen, i Swyddfa briodol yr Uwch Dribiwnlys cyn pen y **mis** a ganiateir (gweler y nodiadau i **Ran D** uchod). **Os ydych yn hwyr**, mae'n dal yn bosibl i chi anfon eich ffurflen i'r swyddfa ond rhaid i chi egluro'r rhesymau dros yr oedi yn **Rhan D** o'r ffurflen.

Os cynhaliwyd gwrandawriad y Tribiwnlys Haen Gyntaf yn **Lloegr**, anfonwch y ffurflen i –

Upper Tribunal
(Administrative Appeals Chamber)
5th Floor, Chichester Rents
81 Chancery Lane
London
WC2A 1DD

Ffôn: 020 7911 7085
Ffacs: 020 7911 7093
DX

Os cynhaliwyd gwrandawriad y Tribiwnlys Haen Gyntaf yng **Nghymru**, neu os ydych yn byw yng **Nghymru**, gallwch anfon y ffurflen i'r cyfeiriad yn Llundain, neu i –

The Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal (Wales),
Civil Justice Centre
2 Park Street
Cardiff
CF10 1ET..

Os cynhaliwyd gwrandawriad y Tribiwnlys Haen Gyntaf yn yr **Alban**, anfonwch y ffurflen i –

The Office of the Administrative Appeal
Chamber of the Upper Tribunal in Scotland
George House, 126 George Street,
Caeredin EH2 4HH

Ffôn: 0131 271 4310
Ffacs: 0131-271 4398

Rhaid i chi amgáu'r dogfennau a restrir ar ddiwedd y ffurflen. Os nad ydych yn anfon y dogfennau mae'n bosibl y bydd oedi gyda'ch cais neu'ch apêl neu y swyddfa'n penderfynu peidio â derbyn y cais neu'r apêl.

Cysylltwch â'r swyddfa os nad ydych yn cael eich hysbysu cyn pen wythnos bod y ffurflen wedi cyrraedd y swyddfa.